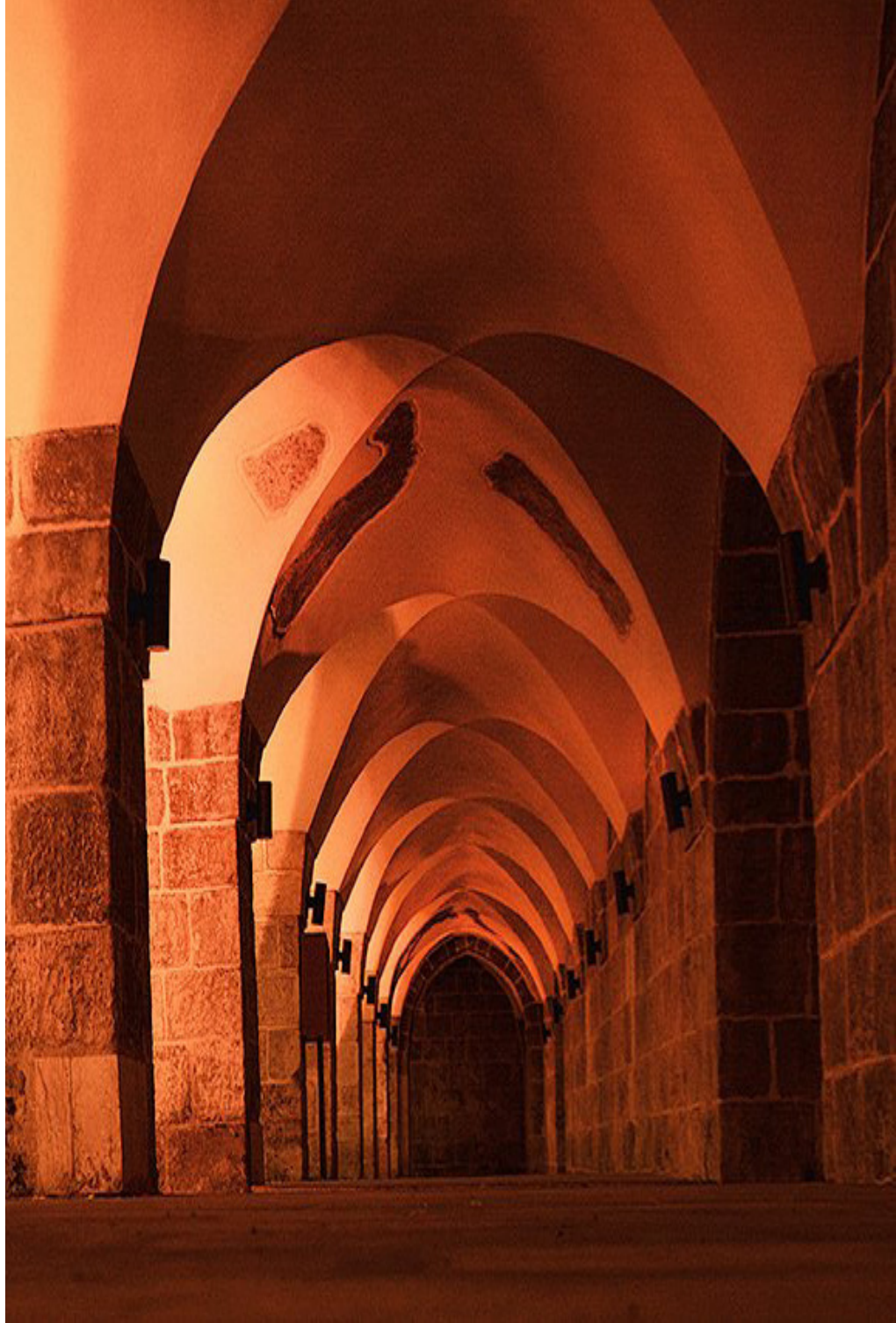

HECE TAŞLARI

28

aylık şiir dergisi

On5haziran2017

elektronik haberleşme adresi

hecetaslaridergisi@gmail.com

BU SAYIDA

Öliağa KÜRÇAYLI / Nurettin DURMAN / Mehmet RAYMAN / Ali Rıza ATA-SOY Şükrü TÜRKMEN Ahmet SEZGİN / Mustafa ÖZÇELİK / Haşım KALENDER / Cahit CAN / Bestami YAZGAN / Seyit KILIÇ / Muhsin İlyas SUBAŞI / Mehmet Turgut BERBERCAN/ Âşık MUHSİNOĞLU / Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU / Tahir EKER / Eyüp ŞAHAN/ Ahmet Doğan İLBEYİ / Köksal CENGİZ (Niyazkâr) Kadir KARAMAN / Tayyib ATMACA / Hüseyin KAYA

PARK ALANI

Kendi alanıma park edip durdum, ne dünyayı tuttum ne dünya beni, uzaklara baktım serap görmedim, sahilimi dev dalgalar döverken, ne kendime küstüm ne başkasına, bazı dostlar adresinden taşındı, aramaktan umudumu kesmedim, onyıllarca sürül-meyip borlaşan, yüreğine kendi yağmuru yağar, yeniden ekime biçime gelir, bereket boy verir topraklarında, diye umudumu filizlendirdim.

Kendi alanıma park edip durdum, ama farkındayım olan bitenin, kim kime yanı-şır kim kimden kaçır, kim kimin gönlünde tomurcuk açar, kim yerde sürünür kim gam-dan uçar, kim gözünü yumar kim kalbin açar, kimisinin cebi akrep yuvası, kimi bilir *Hay'dan Hu'ya* gideni, *yiğidin başına bir hal gelirse*, kınayanın kınamasın takmadan, kimseden korkmadan kapısın açar.

Kendi alanıma park edip durdum, ne harmanım oldu harman savurdum, ne fer-manım oldu gönlüm dışına, susa susa yara çıktı dilimde, efkarım tınmadı *karşiki dağlar*, kendi gönül koyağımda türkümü, kendime söyledim kuşlar dinledi, yürüdüm üstümde gök mavi kaldı, durdum ve düşündün aklım yerinde, bazen sümbül oldum büktüm boy-numu, nefsimin emrine boyun eğmedim.

Kendi alanıma park edip durdum, beş on yaşı geçtim işim çobanlık, daha hak etmedim alacağımı, ne olduğum belli ne olacağım, ne açtığım belli ne solacağım, ömür ağacında yeşil yapraklar, yavaş yavaş renklerini yitirir, bilirim *gün gelir azalır sevgi*, görürüm *değişir her şeyin rengi*, her akşam yatağa diri girerim, keklük gibi düştün düşe sekerim, Azrail'e sökmez Atmaca'lığım.

Tayyib ATMACA

GECƏLƏR AY OLMAQ İSTƏYİRƏM MƏN

Əliağa KÜRÇAYLI

Gecələr ay olmaq istəyirəm mən
Pərdəli-pərdəsiz pəncərələrdən
Dolmaq istəyirəm neçə otağa
Mən neçə süfrəyə, neçə çırağa
Baxmaq istəyirəm hamıdan pünhan
Səma tağlarının ucalığından.

Gecələr ay olmaq istəyirəm mən
Şirin laylaları ana dilindən
Ana dodağından eşidim deyə
Mən ağı-qaralı neçə taleyə
Baxmaq istəyirəm ağarınca dan
Səma tağlarının ucalığından.

Gecələr ay olmaq istəyirəm mən
Bir günlük işindən qayıdıb gələn
Qabarlı əlləri öpmək eşqinə
Yorğun rüyaların şirinliyinə
Keşik çəkmək üçün sakit, mehriban
Səma tağlarının ucalığından.

Gecələr ay olmaq istəyirəm mən
Sevən ürəklərin məhəbbətindən
Səma ucalıqda pay almaq üçün
Ən yüksək qübbəyə ucalmaq üçün
Ordan nur səpərəm mən incə-incə
Bu ana torpağa dan sökülüncə.

Nahaq yaranmayıb bu arzu məndə
Bəzən gecələrin sakitliyində
İnsan öz qəlbiylə edir həsb-hal
Keçir ürəyindən min arzu, xəyal
Bununçün ayrılıb öz xislətimdən
Gecələr ay olmaq istəyirəm mən.

ŞİİR VE GELENEK ÜZERİNE KONUŞMALAR/iki

Nurettin DURMAN

Konuşturan: **Tayyib Atmaca**

Önünüzde tarihi bir kapı var ve siz bu kapıyı elinizde avuç alanınızı aşan bir usta elinde düğümüş bir açar ile sözün kapısını açtığınızda gelenek ve şiir üzerine döşediğiniz, ruh ve gönül işçiliği ile süslediğiniz şiir otağı nasıl meyd ana geldi?

Çok artistik bir soru cümlesi sormuş oldunuz. Evet, kapılar bu kapıların da sahibi var ve o kapılardan geçmek için de bir sebep bir nasip hissesi lazım geliyor. Bir nasip ile yazmaya başladığımda neyin ne olduğunu bilmeyen Allah'ın bir kulu olarak kaleme ve deftere muhabbetim ile başladı. Kalem seviyordum, ilkokul dört gibi bana hediye edilen biraz eğrilmiş bir dolmakalemi evimize misafir gelen köyümüzün ileri gelenlerinde bir Agit Ağa el koyunca ağlamaya başladım. Tabi misafir gidince ağladım. Hafız babam nezaket göstermiş benim kalemimi bu anlayışsız adama hediye etmişti. Ağladım ama yılmadım. Tahrir dersinden pekiyi aldım ama rakibim tekel müdürünün kızı yıldızlı pekiyi alınca koca sınıfta o kadar çocuğun arasında hüngür hüngür ağladım. Eh iyi resim çiziyordum, Fatih'in o meşhur portresini çizip arkadaşlara veriyordum iyi not alsınlar diye. Vaziyet böyledir. Bir defter ve bir kalem ile başladı yazı hayatım. Top koşturmak, berber çıraklığı yapmak, Tommiks, Teksas, İnce Memed okumak... Ve bir gün İstanbul'da Çemberlitaş Vezirhan'da dükkânın önünde deftere şiir karalamak. Meseledir yani, nasiptir yani, Allah'ın bir bağışdır, şiir kapısından içeri adım atmaktır...

Yanınıza genç bir şair adayı geldi, elinde üç beş tane şiiri var ve günümüz şairlerinin parmak izlerini taşıyan ya da taşımayan şiir eskizlerini size sunarak “ağabey bu şiirlerimi bir bakar mısınız, benden şair olur mu?” dedi. Bu şair adayının yol hazırlığı gönül çantasında neler olmalı?

Bu güne kadar gelip de “benden şair olur mu” diyenine rastlamadım. Ben dahi böyle bir şeyi kendime demedim. Bir defasında değerli şairimiz İsmet Özel Bey'e on kadar şiirimi gönderdim yakın bir arkadaşımızla, ben utaniyorum sen bu şiirleri verir misin bir baksın. Şiirler olmuş mu, ben şair olmuş muyum diye değil. Şiir yazıyorum yayımlatamıyorum. Şiirleri okudu, bırakayım mı dedim, devam et, dedi sağ olsun...

Gençler önemlidir, gençler bizim geleceğimizdir. Genç adama önce neler okuyorsunuz? Kitap önerileri, önemli şairlerin takibi, çağdaşlarını izlemeleri ve tabii ki yeni şeyler söylemeyi. Bir dergide yazıyorsa orada dört beş yıl sebat etmesini, şiirini kıskanç olduğunu siz onu ciddiye almazsanız o sizi katiyen ciddiye almayacağını. Dinleyen olursa kendine tabii... Geçende bir genç kendimi farklı görüyordum dedi. O zaman yazdıklarınla ortaya çık dedim. Sen kimseyi beğenmiyorsun dedim ama ortada bir şeyin yok. Gözlerindeki öfkeyi görmeliydiniz. Şu kelime çıkarsanız diyorsunuz, bu dizeyi atın şiir daha güzel olacak diyorsunuz. Olmuyor eli gitmiyor delikanlının. Size itimat etmiyor, inanmıyor...

Gelenekle gelecek arasında kurulan köprüden elimizi kolumuzu sallayarak geçebilir miyiz? Bu köprüden geçebilmek için hangi çığırardan geçmemiz gerekir?

Geleneği olmayanın geleceği puslu bir deniz gibidir. Gemiler yollarını şaşırır gider antik çağın fiyortlarında kaybolur. Gelenek birikmiş bir tahıl ambarı misali besleyici vasfını muhafaza eder daima. Oradan besleniriz, gelişiriz, güçleniriz, yeni şeyleri aramamıza bulmamıza yardımcı olur. Güç verir, kuvvet verir, bilgi verir, yaşanmış tecrübeleri serer önümüze. Geleneği geleceğe katarak, yoğurarak, olgunlaştırarak, güzelleştirerek yolumuza devam ederiz. Akıbet gayret ederek, akl ederek, fikr ederek menzile vasil olmayı murad etmektir...

Günümüzde geleneksel şiirin memelerinden emmeden modern şiir yazılabilir mi?

Mezmurlar'dan mı başlamak lazım gelir, cahiliye şiirinden mi başlamak gerekir, Orta Asya'nın kopuz çalarak şiir söyleyen ozanlarından mı, Arpın Çor Tigin faslından mı, Ahmedi Yesevi nefesinden mi, Mevlana'dan, Hafız'dan Fars şiirinden mi, Köroğlu, Dadaloğlu'ndan mı, Divan şiirinin görkemli şaşaasından mı? “Gele gele geldik bir kara taş...”

İyi şairler, güçlü şairler geçmişin izinden faydalanmayı bilen, bilgilenen, nefeslenen şairlerdir... Şimdiki halimizi daha ileri bir seviyeye ulaştırmak için yorulmamız gerekiyor. Bir de şöyle düşünüyorum, koparılmış dışlanmış bir şey var üstümüzde ama biz şimdi bu kelimelerle ve kelimelerimizi daha da çoğaltarak nasıl bir şiir cumhuriyeti kurabiliriz? Meselem bu oluyor ama kelime dağarcığım, şiir nefesim yetmiyor...

Sözlü bir medeniyetin köşe taşlarını oluşturan şiir nasıl oldu da gönül ve ruh ikliminden uzaklaşarak içi boş kelime yığınlarıyla dolu sadece manası yazanın karnında saklı “şiir” şekline dönüştü?

Divan şiirinin halk katında anlaşılır, paylaşılır olduğunu sanmıyorum. Ancak okumuşlar meclisinde, elit tabaka güzergâhında söylenen bir şiir olduğunu var sayıyorum. Zaten Paşalara, Padişahlara takdim edilen divanlar ilgiye mazhar olunca bir değer ediniyorlar ve şairi öylece ödüllendiriliyor. Saray şiiridir divan şiiri. Halk şiiri ise köylerde kasabalarda, şehirde kahvehanelerde dost meclislerinde halk için söylenen açık anlaşılır net şiirlerdir. Saray çevresinde, devlet kademelerinde şairler vardır. Baki gibi, Nedim gibi, Nefi gibi. Ben Nefi’yi severim...

Aslında biz biraz da kendimizi oyalıyoruz. Hangi şairimizin kitabı yüz bin satıyor. Bin adet basılan kitaplar on yılda bitmiyor. Şimdi basit şeylere iltifat var. İnsanları oyalayan, onlara bir sorumluluk duygusu aşılamayan, keyfe keder şeylerin toplamı ilgi alanına giriyor insanların. Şiir okumak, kitap okumak zor işledir bunlar. Şimdi seyirlik şeyler zamanıdır. Vaziyet böyle olunca yeni şiir anlayışları çıkıyor ortaya. Manasızlık anaforunda dönüp duran söz yığınlarının rağbet gördüğü bir zaman aralığı diyelim buna... Bu da geçer ya hu. İyi olan, anlamlı olan, sahici olan kalır yarına...

Şiir bize neyi anlatır?

Söz dizimi. Kelime yumağı. Ölçü, kalıp, serbestiyet. Aruz, hece, serbest... Yoğunlaşarak ortaya çıkarsa nesir. Bir şey için oluşan, alabildiğine vücuda zerk edilen bir karşı savaş biçimi. İçinde birikmiş enerjinin patlayarak dışarı çıkması. Bir ışık şelalesi halinde, hatta rayihalar, tatlar; dahası gene insanın içini kabartan, coşturan, halden hale sevk eden imgenin haykırış hali... Ne! Bir şiirin varlık sebebidir. Başlangıcın başlangıcıdır. Şiiri kuşatacak olan asli ve sahici bir bakışın evrensel olanın hamurunda var olması elbette elzem. Şiirin cazibesi ortalığı karıştırıyor. Düzeni bozuyor. Elbet otoriteyi sarsmak önemli bir avantaj... Üzerini örtmek, kapamak, gizlemek artık bir şey ifade ediyor mu? İfade edenin ise ifadenin rahatça bir kapı aralaması bir yol bulması kendine. Öyleyse nasıl yapmalı, nasıl etmeli de şiirin hasını, şiirin şiir olanını söylemeli. Geçmişin o harikulade söyleyişlerini, o rahatlığı, o güzelliği sindirebilmeli; içimize, doğamıza taşıyarak, yenileyerek, şiirin o has bahçesinde mutena güzellikler içerisinde beyanı aşk ile yürüyüşlere başlamak.

Yeni baştan idrak etmek!

Şair, şuur, şiir!

Şiirde usta çıracak ilişkisi var mıdır?

Berberde, Terzide bile çıracak kalmamışken şiirde nasıl olsun birader. Burnundan kıl aldırmayan bir zamanın gençlerinin ağabey ile usta ile işleri olmaz. Kendi başına birer anadan doğma usta şairlerdir kendileri! Ha bir de haklarını yemeyelim şimdi yazarlık okulları var, şiir, deneme, hikâye yazmayı öğretiyorlar!..

Şair kendi üslubunu nasıl oluşturur?

Şiire başlarken şairin içindeki kıpırtılar şiir geldikçe kendine bir mecra buluyor. Bu bir yerde şiirin de kimlik meselesidir. Yani kendi olmak kendini ortaya koymak kendi olarak meydana çıkmak meselesi... Büyümek gibi bir şeydir bu. Şiir söylendikçe, şiir yazıldıkça kendine yakışanı bulur, ötekileştirir kendini. Şiir kıskançtır. Kimseye benzemek istemez. Onun için dikkatli ve rikkatli bir yol ve bir ses edinir kendine. Bunları başardığında da kendi üslubunu kendi sesini oluşturmuş olur...

Gelenekten habersiz geleceğe şiiri nasıl taşıırız?

Şiire merak saran biri ister istemez geleneğe yaslanacaktır. Çok eskiye dönemese de geleneği takip etmiş ardıllarının eserlerinden nemalanacaktır. Yani bu şiir ağaç kovuğunda yeşermiş değildir. Kökü sağlamdır.

Çeşitli zorlu badirelerden gelmiş ve bu gün eksiltilmiş kelimelerle kendini var kılmaya uğraşmaktadır. Geleneğin ışıltısı bile kâfidir. Geleneğin kalmış olan tozu toprağı dahi inkârı mümkün olmayan bir fikir hatırlayıcısıdır. Bundan sonrası şiirin kendini geleceğe ulaştıracak yetkinliğe olgunluğa sahip olduğunun şuuruna varması olmalı. Yeni tarz, yeni üslup derken, yeni bir diriliş hamlesi olarak yeni kelimelerle giderek zenginleşen dil medeniyetini geliştiren kuran bir şiirin var olacağını düşünüyorum...

Modern ya da günümüz şiiri deyince neyi anlıyoruz?

İçinde bulunduğumuz zaman diliminin de kendine özgü bir duruşu vardır. Bu duruşu benimseyerek mi şiirimizi oluşturacağız yoksa geride kalan zaman dilimindeki tarzı bakış açısını uygulama şeklini mi sürdüreceğiz. Yaşadığımız zamanın imkânlarını kullanarak kendi varlık sebebimizi devam ettirmemiz gerekiyor. Anaförlerde yok olmamak lazım. Modern günümüz şiiri her neyse şiirin sürüp gidecek bir macerası olacak. Modern derken kendini önceliyor, günümüz şiiri derken, ben varım diyor, yani kendinden öncekileri inkâr ediyor, yok saymaya kalkıyor, ama kazın ayağı öyle değil. Önemli olan, kıymetli olan geleceğe kalıcı işler yapmaktır...

Edebiyat dergilerinde şiir “başrol oyuncusu” olarak önyazıdan hemen sonra “cam kenarı”nda yer almasına rağmen neden şiir kitapları basılmıyor, basılsa da satmıyor? Şiir dergilerin ya da okurun “dolgu malzemesi”mi oldu?

Modernizm denilen şey kıymetli olanı kapı dışarı ediyor. Çabuk eskijen, çabuk tükenen ne varsa onu öne çıkarıyor. Zaten kavranması zor olan şiir böylece bir zamanlar elde ettiği okunur olmak vasfını yitiriyor. Dinlenmesi kolay olduğu için şiir gecelerinin epey bir yüklü dinleyicisi oluyor. Yani değerli olan şey az olan şeydir. Dergiler şiirden vazgeçemezler. Şiirden vazgeçtiklerinde onların da işlevi biter. Edebiyat dergisi olacaksa şiir de olacak. Bir de şu var tabii şiir yazarlar da doğru dürüst diğer şairlerin kitaplarını almıyor, okumuyor. Şiir yarışmalarına dört bin beş bin kişi katılıyor ama şiir kitaplarının akıbeti ortada. Bu durumda kendimize de bir pay çıkarmamız gerekiyor...

Şiir kitaplarının da hikâye, deneme ve roman kitapları gibi çok okunması için özellikle Milli Eğitim Bakanlığının öncülüğünde edebiyat öğretmenlerinin öğrencilerine şiir ezberletmeleri ve şiir kitapları önermeleri şiiri ve şiir kitaplarına açılan kapıyı aralar mı?

Devletlerin, hükümetlerin bir kültür politikaları olmalı. Var mı şimdi bilmiyorum. Daha önce Kültür Bakanlığı Yayınları vardı. Batı klasikleri, doğu klasikleri yayınlarıydı. Kitaplar bir de ucuz olurdu. Onlardan çok yararlanmışımdır. Mukaddime, Mesnevi daha adını saymayacağım çok kitap almışım. Şimdi bu yayınlar yok. Pek âlâ bu yayınlar günümüzde de devam edebilirdi. Mahzenlerde, kapalı dolaplarda kalmış temel eserlerimiz gün yüzüne çıkabilir, geçmişimizden yararlanabilir geleceğe daha sağlam adımlar atabilirdik. Ama yok olmuyor. Günümüz hükümeti alt yapıyı, yerin altını bir güzel değerlendiriyor, köprüler, metrolar, havaalanları yapıyor ama kültür meselesinde bir hevesi yok. Yani insan yetiştirmeye geç kalıyor. Hamaset ile soyut kavramlar ile işi idare ediyor. Ama nereye kadar?

Okullarda kitap okumaları önemli şekilde olmalı ve öğretmenlerin öğrencilerini titizlikle izlemeleri gelecek neslin daha iyi yetişmesi demektir. Bu işler ciddi işlerdir. Öğretmene de bir imkân verilmeli elbet. Saygınlık, itibar. Şiir var olması gerekendir. Öğretmen öğrencisini yönlendirir elbet. Öğrencisine verdiği bir kitap, tavsiye ettiği bir kitap, ezberletip okuttuğu bir şiirin o öğrenci için hayatında çok önemli bir yeri olur. Bunu yazarlara sorduğumuz sorularda görüyoruz. Yani Milli Eğitim Bakanlığına ve özellikle öğretmenlere çok iş düşüyor. Kültür Bakanlığını da asli görevlerine çağırarak gerekiyor...

Osmanlı Padişahlarının kahir ekseriyeti şiir ya da bir güzel sanatla ilgilendiğinden bir ince ruha sahiptiler. Bundan dolayı içinde yaşamış olduğumuz yüzyıldan önce yaşamış şairler şiirleriyle hâlâ yaşamaya devam ediyorlar. Bu hususta gerek devleti yönetenler gerekse şehir eminlerine reçete olacak düşünceleriniz nelerdir?

Şimdiler her şeyi biliyorlar, önerilere, mönerilere gereksinimleri yoktur vesselam...

DAHA

Mehmet RAYMAN

dağ tepe giderim gelemem daha
öksüz güller açar kokusu vaha
düşen yaprakların elinde kaldım
yazımın harmanı çok sıcak daha

gelenden gidenden çatlıyor ayna
eğledim atımı terkim boş daha
dikili taşların içinden geçtim
göçünü yüklemiş gidiyor oba

ipliğim iğneden geçmiyor kaba
şayak kumaşlarım dayanır yaza
atlasın rüzgarı çipil gözlü kum
taşın iliğine sığındım bir daha

alın yazımız ak mermere kara
gün düşer yazından bu gömütlüğe
ışkın dal üstünde tomurcuk gülüm
başağına tutkun bir bölük tarla

YAĞMUR YAĞIYOR SEN GİDİYORSUN

Ali Rıza ATASOY

Yağmurlar yağıyor sen gidiyorsun
Bir sükût denizi mavi gözlerin.
İçimde bir sızı bırakıp derin
Beni yalnızlığa terk ediyorsun.

Sensiz ne gökyüzü ne güneş kalır
İpissiz çöllere dönüşür her yer.
Mesafeler uzar zaman kısalır
Uzak iklimlere kuşlar göç eder.

Sen yoksan bozulur şehrin büyüğü
Yıkılır yekpare fildişi kule.
Yok olur göklerin görkemi süsü
Söyleşir benimle gölgeler bile.

Sen gidince bomboş kalır bu şehir
İçimi dökerim gamlı rüzgâra.
Anılar depreşir savrulur bir bir
Beni avutamaz artık Ankara!

İKİ ŞİİR

Şükrü TÜRKMEN

KURBAN OLDUĞUM

Kavuşmayı umut ettim yarına
Beklemekten bıkma kurban olduğum
Ben yanarım ayrılığın nârına
Sen canını sıkma kurban olduğum

Kadere kahredip yorma kendini
Deli seller gibi yarma bendini
Bulamazsın böyle aşkın dengini
Sözümüzden çıkma kurban olduğum

Gözlerim yollara bakıp duruyor
Yokluğun bağrımı yakıp duruyor
İçim sana doğru akıp duruyor
Önüne bent çekme kurban olduğum

Sakın ha darılma, kırılma sakın
Boş yere bekleyip yorulma sakın
Divane gönlüme darılma sakın
Hayalimi yıkma kurban olduğum

DOSTA SELAMIMDIR

Dosta selamımdır varın söyleyin
Gidişi olmayan yollarla gelsin
Çekin bir kenara tembih eyleyin
Giderken kırdığı dallarla gelsin

Gurbetinde gönül sükûn bulmadı
Kurumuş yapraktan farkım kalmadı
Çoktandır dertleşmek nasip olmadı
Ömrümden çaldığı yıllarla gelsin

Şimdi ne yapıyor bilmem ki nerde
Hep onu bekledim hayırda şerde
Bir kuru selamı dermandı derde
Giymesin karayı allarla gelsin

Haykırmak isterken kesildi sesim
Buzlandı gönlüme çizdiği resim
Mekân değişmedi aynı adresim
Sahipsiz mektuba pullarla gelsin

AŞK MEDENİYETİNE HASRET

Ahmet SEZGİN

Akıl ve ruh kilimini hikmetle dokusam!
Kâinat-insan kitabını aşkla okusam!

Ağlasam nurlu bir şafak vakti doya doya!
Silinse ruhumu maskeleyen kirli boya!

Damlalar düşse kalbime rahmeti anarak!
İçse yüreğim, edep pınarından kanarak!

Hakiki aşkı gönlüme nakış nakış örsem!
Yüzlerde Hak ve hakikatin nurunu görsem!

Gönlümü açsam Rahman'a Yunus Emre gibi!
Aşk muştulasam yüreklere ilk cemre gibi!

Annemin yüreğinde mayalasam ülküleri!
Aşkla dinlesem Türkü çağıran türküleri!

Selam versem hilale, milletime bakarak!
Her daim aşk medeniyetine yol alarak!

Yüreğim Türkiye'min renkleriyle boyansa!
Alperenler gibi şehadet aşkıyla yansa!

Hepimiz, her gün çeşitli olaylar yaşar, çeşitli varlık ve nesneler görür, kitaplar, dergiler okur, ağlar, üzülür, güler ya da seviniriz. Bütün bunlar bir şekilde iç dünyamızda, ruhumuzda ve kafamızda bir etki yapar, yankı bulur, çeşitli söz ve davranışlarımız bunlara göre biçimlenir. Derken, ertesi gün hayatın bir başka sayfası açılır önümüze ve biz, belki de çoğu kez bir önceki sayfayı yeterince kavramadan bir sonraki günün sayfasına geçeriz.

Bu tabii hadise şair için daha farklı gerçekleşir. Şair, dışarıdan aldıklarını içinde özümse-dikten, olgunlaştırdıktan sonra şiirin kendi gerçekliği ve diliyle ifadelendirir. Şiire özgü bu ger-çeklik ve dildir ki yaşananlar, görülenler, okunanlar bambaşka bir şekil ve muhteva ile karşımıza çıkarlar. İşte o zaman, anlarınız ki olayların görmediğimiz başka bir yüzü, varlık ve nesnelerin daha önce fark edemediğimiz ayrıntıları, gülmemizin, ağlamamızın başka bir sebebi vardır.

Şair, bu anlamda gücü oranında bize düşünemediklerimizi düşündüren, hissettirmedik-lerimizi hissettiren bir kişi olur. Onun içindir ki, her şairde daha doğrusu şiirde, kendimizden, duygularımızdan, hayal ve özlemlerimizden bir parça buluruz. Adeta şair, bize bizi anlatmakta-dır hem de bizi bizden daha iyi tanıyan biri sıfatıyla.

Şairin sesi, bu bakımdan dikkate alınması, dinlenilmesi gereken bir sese dönüşür. Bun-dandır ki neredeyse bütün bir tarih boyunca şairler, söylediklerine göre ya övgünün, beğenin doruklarına çıkarılmışlar, ya da kurulu düzenlerle, egemen fikirlerle çatışma içine girdikleri için susturulmak istenmişlerdir. Şairlik keyfiyeti ne derecede olursa olsun, burada Mehmet Emin Yurdakul'un "Şairleri haykırmayan bir millet, sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir" sö-zünü şiir ve şairin bu yönünü belirtmesi açısından anmak gerekir.

Şairini sesi, bir haykırış, bir isyan mıdır? Evet, kimi zaman hatta çoğu zaman böyledir. Kimi zaman ise, bizi tefekkür denizlerinde yolculuklara çıkaran bir fikir balı, bazen ise sevinç ve coşkudur. Bu ses, bir gün, bir dua, bir yakarış, inleyiş olarak da karşımıza çıkabilir. Sesin niteliği ne olursa olsun, bence önemli olan bu sesi duymak, anlamak, bu sesi kendi sesimiz olarak kabul etmektir. Çünkü şair, biz hangi durumda olursak olalım, bize bizi anlatmakta ve bu manada im-dadımıza koştaktadır.

Bu ses, karşılıksız kalamaz. Bu sese kulak tıkamak, gönül kapılarını açmamak bir tür sağır, kör ve dilsiz yaşamaktır. İnsanoğlu zaman zaman bu hataya düşse bile, er geç şairin sesine kulak verir, onunla yeniler kendini, yeniden sevmeyi, özlemeyi beklemeyi, isyanı, onurlu yaşa-mayı öğrenir. Bundandır ki, şairler sofrası hep açıktır insanoğlunun önünde. Şartlara göre kimi zaman Mevlana olur bu sofranın konuğu, kimi zaman Mehmed Akif ya da Yunus, Fuzuli, Şeyh Galip, Necip Fazıl, Cahit Sıtkı... Ayıramazsınız bunları birbirinden. Çünkü her biri başka yönü-yle bir duyarlılığınıza seslenirler. Nice açılmadık kapılar vardır içimizde. Onlar, işte bu kapıları açarlar. İçimizdeki insanı cevher, onların çabalarıyla ortaya çıkar.

Bugün, savaşların, haksızlıkların, adaletsizliklerin, zulmün egemen olduğu dünyamızda şairlerin sesine, her zamankinden daha çok muhtacız. Açın şiir kitaplarınızı, Yunus'la kalp de-nizlerine bir yolculuk edin. Mevlana size aşk dersleri versin. Necip Fazıl'a ürpertiye yaşayın. Cahit Sıtkı, size hayat ve ölüm hakkında çok şeyler söyleyebilir. İsterseniz Yahya Kemal'le ta-rihe bir yolculuk yapın. Ziya Osman'la evinize, çocuklarınıza bir akşamüstü özlemle dönmenin keyfini yaşayın. Sezai Karakoç'tan "Taha" alınanın sırrını öğrenin, Akif'le ağlayın ve bütün damarlarınızda bir başkaldırı kanı yayılsın zulmü boğmak, akan kanları durdurmak için. Yanlış doğruya, geceyi gündüze, kini sevgiye, zulmü adaletle çevirmek için.

GÖZDÜR GÖNLÜN KAPISI

Haşim KALENDER

Gözlerini kaçırıp cismini saklıyorsun
Bilmez misin yüreğe işleyen yer orası
Yeşil yeşil bakarken kalpleri yokluyorsun
Gönülleri köşk edip kışlayan yer orası

İçine daldığımda bir şey kopar içimde
Zehir olsa kadehte içilir bir içimde
Gözler bir başka güzel, güzel biçim biçimde
Ufuklara dalarken düşleyen yer orası

Önce oradan başlar gönüldeki akışlar
Tatlılaşır gülünce sevgiliyi alkışlar
Sözün bittiği yerde bülbül olur bakışlar
Âşıkları gül ile taşıyan yer orası

Gam çöküp de süzülse yaralarım ellenir
Neşede bulgur bulgur hüznülense göllenir
Şiirlere konudur türkülerle dillenir
Her oku tam isabet kışlayan yer orası

Melül melül bakışı diz çöktürür inadı
Cahil cehaletiyle âşıkları kınadı
Kalender öyle dedi niceleri onadı
Söze nerde girersen başlayan yer orası

BENİM

Cahit CAN

Gönül bahçesinden sevgi devşirdim,
Arı benim, çiçek benim, bal benim.
Kuş olurum, kanat çırpıp uçarım
Bahçe benim, yaprak benim, dal benim.

Sevda serde kaynayıp da pişince
Bent dayanmaz kabarıp da coşunca
Yüreğime hasret odu düşünce,
Kervan benim, yolcu benim, yol benim.

Zalim hasret bürümüştür gözümü
Kim dindirir her gün artan sızımı?
Dertli dertli inletirim sazımı,
Âşık benim, mızrap benim, tel benim.

Aslı yaktı sevdasıyla Kerem'i
Öyle dert ki, aratmıyor veremi
Ben ağlarım, ben silerim didemi,
Mendil benim, yaşlar benim, el benim.

Hasret kurmuş gönlümüzde bir pusu
Duygularım alev alev tutuştu
Bu yangını söndüremez değme su,
Ateş benim, duman benim, kül benim.

Ayrılıktır ciğerimi dağlayan
Yanar vefasız gönül bağlayan
Sevda olmuş yüreğimde çağlayan
Derya benim, dere benim, sel benim.

CANLAR CAN EVİNDEN YARALI ŞİMDİ

Bestami YAZGAN

Ak yıldızlar ağlar gibi dizildi
Günler kara/bağlar gibi dizildi
Nice şehit dağlar gibi dizildi
Yere düşen çiçek çiçek candı oy!
Dârü'l İslam ateşlerde yandı oy!

Zalim fırtınalı, boralı şimdi
Canlar, canevinden yaralı şimdi
Cümle mümin yürek oralı şimdi
Kara toprak al kanlara kandı oy!
Dârü'l İslam ateşlerde yandı oy!

Hiç durmasın demir bileği olan
Hak yanında makbûl dileği olan
İmdadına koşsun yüreği olan
Deli gönül Osmanlı'yı andı oy!
Dârü'l İslam ateşlerde yandı oy!

Bu bir vahşet, ayan beyan, yiğidim
Yâ Allah, deyip de uyan yiğidim
Küfrün kapısına dayan yiğidim
Cümle âlem bizi öldü sanmasın
Dârü'l İslam ateşlerde yanmasın!

BENDE/CİNAS

Seyit KILIÇ

Bulamazsın beni bende
Ben bile bende değilim
İstersen bendeki ben, de
Kapında bende değilim.

Düştü yine gönül gama
Gül üstünde gülden yama
Gül kızarmış değmiş ama
Bir tek ben, ben'de değilim.

Beden yorgun gönül yaşlı
Geldi-geçti bahar faslı
Ben Keremken sen de Aslı
Değilsen, ben de değilim.

Saçlarında bahar yeli
Gözlerinde sevda seli
Değilsem saçının teli
Göğsünde ben de değilim.

“KALDIRIMLAR” ŞAİRİNDEN ALACAĞIMIZ DERS

Muhsin İlyas SUBAŞI

Necip Fazıl Kısakürek, bir asır önce doğdu.. Onun doğduğu yıllar, 7 asırlık bir imparatorluğun kendi aydını tarafından çöküşe doğru itildiği sancılı günleri yaşıyordu. Çocukluk dönemini, ülke bütünlüğünün parçalandığı acılar içerisinde geçirdi. Gençlik döneminde düşman işgallerinin korkularını yaşadı. Kurtuluş Savaşı’nda, askerî lisede okuduğu için silahlı mücadeleye giremedi, ama ruhunu bu atmosferin ateşiyle pişirmeyi de ihmal etmedi. 22 yaşında, bugün bile hayranlıkla okuyup dinlediğimiz, benzerini yazabilmek için yüzlerce şairimizin kafa patlattığı “Kaldırımlar”ı yazdı. Ne diyordu bu genç adam Kaldırımlar’da:

KALDIRIMLAR

*Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa saplanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayâl görüyorum.*

*Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık;
Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar.
İn cin uykuda, yalnız iki yoldaş uyanık;
Biri benim, biri de serseri kaldırımlar.*

*İçimde damla damla bir korku birikiyor;
Sanıyorum her sokak başını kesmiş devler...
Üstüme camlarını, hep simsiyah, dikeyiyor;
Gözüne mil çekilmiş bir âmâ gibi evler...*

*Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi,
Kaldırımlar, içimde yaşanmış bir insandır.
Kaldırımlar, duyulur, ses kesilince sesi;
Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir yısandır.*

*Bana düşmez can vermek, yumuşak bir kucakta,
Ben bu kaldırımların emzirdiği çocuğum!
Aman, sabah olmasın, bu karanlık sokakta;
Bu karanlık sokakta bitmesin yolculuğum!*

*Ben gideyim, yol gitsin, ben gideyim, yol gitsin;
İki yanımdan aksın, bir sel gibi fenerler.
Tak, tak, ayak sesimi aç köpekler işitsin;
Yolumun zafer tâkı, gölgeden taş kemerler.*

*Ne sabahı göreyim, ne sabah görüneyim;
Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları!
Islak bir yorgan gibi, sımsıkı bürüneyim;
Örtün, üstüme örtün, serin karanlıkları.*

*Uzanıverse gövdem, taşlarla boydan boya;
Alsa buz gibi taşlar alnımdan bu ateşi.
Dalıp, sokaklar kadar esrarlı bir uykuya,
Ölse, kaldırımların kara sevdalı eşi... (1)*

1927’de yazılan ve bir yıl sonra 1928’de ikinci şiir kitabına ad olan “Kaldırımlar”, aslında üç ayrı şiirden oluşmaktadır. Bu şiirinde ve aynı yıl yazılan diğer iki şiirinde de, arayışındaki yol ucuna geldiğini, kendisini kuşatan manevî ikilimin kapısında bulunduğunu görmek mümkündür:

Burada bu şiirin ve şairinin çok daha iyi anlaşılması bakımından, eserin ortaya çıktığı tarihin sosyal, kültürel ve siyasal yapısı üzerinde durmakta fayda vardır:

*a-Savaş*tan yeni çıkmış yaralı bir toplumun bir parçasıdır şair. Doğal olarak çevresindeki ıstırapların farkındadır ve bunu şiirine yansıtmakla kendisini sorumlu hissetmektedir. Yağmalanmış bir devletin kaybettiği topraklarının hüsrânı hiçbir ruhun fark edemeyeceği bir trajedi değildir.

b-Kültürel bir çözülmenin sanılarıyla boğuşan dönemin entelektüeli, tarihi derinliği olan ve o derinlikten beslenen kültürel değerlerimizi neredeyse reddetme noktasına gelmiş ve ülke bir uçtan bir uca, kültürel erozyonunun felaketine maruz kalmıştır. Aydın ihanetinin getirdiği çöküşe dikkat çekmek için çırpınan bu genç Şair, böyle bir ortamda başkaldırmakta ve toplumun aynası olan Kaldırımlarla konuşmaktadır.

c-Siyasi elit, ülkeyi ayakta tutma derdinden çok, kendisini topluma kabul ettirmenin otoriter tavrı içindedir. Jakoben bir laiklik sopa halkın sırtındadır. Resmi düşüncenin dışında fikir beyan etmek neredeyse yasaklanmıştır.

Bunun içindir ki, bu şiirlerde sokak sosyolojisinin insan ruhuna yansıyan kalın izleri apaçık görülmektedir. Şairin bu şiirlerden on iki yıl sonra dönüşümünün destanını söyleyeceği ve artık sürekli olarak kişiliğinin iç patenti haline gelecek olan “Çile”nin de haberi verilmektedir.

Şairin kendi içinde, yaşayan bir insan gibi gördüğü kaldırımları, aynı zamanda çilekeşlerin anesine benzeterek onun şefkatle hayatı kucakladığını anlatması oldukça anlamlıdır. Üzerindeki kalabalıkların çekilmesinden sonra, şairin yine kendine dönerek içinde kıvrılan kaldırımların dile gelmesi ve onunla konuşması, o yaştan keşfedeceği bir tablo olarak muhteşem bir şeydir.

Prof. Dr. Mehmet Kaplan, “Kaldırımlar”ı tahlil ederken, önemli tespitlerde bulunur. Ona göre bu şiir, şairin iç buhranlarının dışa yansımasıdır. Bunu derken de eklemen edemez:

“Necip Fazıl, duygularına en uygun hayaller yaratmakta mahir olan bir şairdir. Onun şiirlerinde imajlar bir süs veya kelime oyunu değil, fonksiyonları olan, duyguların mahiyetini ve şiddet derecelerini ifade eden vasitalardır” (2) Üç ayrı bölümden oluşan bu şiirin tamamını okuduğunuz zaman, şairin o yaşta ulaştığı ruh hâlini anlamamız mümkündür. Yalnızlığı sevmekte ve sokakların telaşından sıyrılarak gecenin sessizliği içerisinde kaldırımların gündüzden kalan telaşının muhasebesini yapmaktadır. “Ben bu kaldırımların emzirdiği çocuğum!” deyişi de bundandır; “Aman sabah olmasın bu karanlık sokakta,/ Bu karanlık sokakta bitmesin yolculuğum!” deyişi de bundandır.

Şairin bunu yazdığı yıl, Cumhuriyet ilan edildi, edilecektir. Felsefe eğitimi görmüş bir gencin, duygularına oturan yalnızlık psikolojisi, geçmişte kaybedilen devâsâ bir hazinenin geri dönemeyeceğine bağlanılabilir mi, bilemiyorum? Onun, “Başını bir gayeye satmış kahraman gibi,” mısraıyla başlayan “Kaldırımlar”ın ikinci şiirinde anlattıkları, böyle bir arayışın ipuçlarını vermektedir. Cemiyetin kirliliğe doğru sürüklendiğini, “Fahişe yataklardan kaçtığın günden beri,/ Erimiş ruhlarımız bir derdin potasında.” Cümleleriyle anlatışı tesadüfî değildir. Nitekim bu mısralardan hemen sonra gelen, kıtanın ilk iki satırında; “İkinizin de ne eş, ne arkadaşınız var; /Sükût gibi münzevî, çılgılık gibi hürsünüz.” demek suretiyle, bu yönde bir açıklama kapısı bırakmaktadır. Bu ikinci şiirin son kıtası ise şu ifadelerle sembolendirilir:

*Yağız atlı süvari, koştur atını, koştur!
Sonunda kabre çıkar bu yolun kıvrımları.
Ne kaldırımlar kadar seni anlayan olur;
Ne senin anladığın kadar, kaldırımları...”*

Araplar, “Şiirin manası şairin kendi gönlündedir”, derler. Bu şiir, böyle bir tarif anlayışına örnek olarak alınabilir belki.

Cemiyetin sosyal şizofreniye doğru kayışının kaygılarını anlatan bu şiir, aslında şairin kendi içindeki yalnızlığın ifadesi olarak alınmamalıdır. Onun yakınında bulunanlardan birisi olarak, bu şiirin yayımlandığı yıl, hakkında yazı yazan Mustafa Şekip Tunç’un tespitleri doğrudur. O der ki:

“Necip Fazıl ve emsali hakiki şairlerin eserleri ancak sanatların bu şahsi psikolojisi ile anlaşılabilir. Bu psikoloji bilinmedikçe hakiki şairlerin sembolizmi ya suni bir maharet veya esrarengiz bir sayıklama zannedilir.

Hâlbuki bunlar, ta çocukluk insiyaklarımızdan gelen gayri şuurî ve çok derin bir mâzinin remzî hakikatleridir. Bu hakikatlerin mukavemet olunamaz câzibesi etrafında pervaneler gibi yanmaktan daha iyi bir şey yapamayacak olanlardır ki, hakiki şairlerdir. “Kaldırımlar”ın Necip Fazıl’ı da bu pervanelerden biri, hem de çok cezbelisidir.” (3)

Bu “Yağız atlı süvari”, önündeki yıllardan üzerine dökülen bütün kirlilikleri gördükçe, direnme gücü kazanacak ve “Ey düşmanım, sen benim ifâdem ve hızsımsın;/ Gündüz geceye muhtaç, bana da sen lâzımsın!”(4) diyecektir. Bu hesaplaşmanın arkasından da tesellisini açık açık ifade edecektir:

*“Surda bir gedik açtık; mukaddes mi mukaddes!
Ey kahpe rüzgâr artık ne yandan esersen es!” (5)*

Üstad, 79 yıllık ömrünü, “Dâvâ Adamı” donanımıyla geçirdi. Yazılarında ve şiirlerinde sadece savaşı bir kahraman ya da kumandan olarak değil, eğiten, yetiştiren, insanın ruh donanımını zenginleştiren bir insan olarak durdu karşımızda... Şiirini bunun için “Telkin” vasıtası olarak görüyor ve “Mutlak Hakikat”e varma vasıtası kabul ediyordu. “Şiiri, düşüncenin duygulaşması, duygunun da düşünceleşmesi” şeklinde gören bir insan için ona verilen misyon bundan başkası olamazdı.

Bizim neslin şansı, onunla yüz yüze gelmiş olması, gözlerinin içine bakarak konuşmalarını dinlemesidir. Onu doya doya yaşayarak, okuyarak çok şeyler aldığımıza inanıyorum. Tek Parti Dönemi’nin ceberut yönetimine başkaldıran, inandıkları uğruna, “Çile”ye tâlip olan ve bu talebini de şiirle ölüm-süzleştiren Necip Fazıl Kısakürek, Cumhuriyet Nesli’nin ruh mimarıdır!.. Yirmi yılı aşkın bir süredir, ondan mahrumuz. Onun öldüğü gün doğanlar, bugün onun “Kaldırımlar”ı yazdığı yaşa geldiler. Yeni nesil içerisinde, o şiirlerin bir kıtasını olsun yazabilecek kabiliyet, heyecan ve gayrete sahip gencimiz var mı acaba? Acaba böyle bir soru ile kendisini hesaba çekecek bir yiğit çıkmış mıdır? Türkiye, onun yeni baştan imar ve ihya etmek istediği neslin çekildiği badireden kurtulacak günleri görebilecek midir?

Giderek bizleri diri tutan değerlerin kaybolmasının ıstırabını duyan bir nesli yeni baştan oluşturmak için yeni bir Necip Fazıl mı gerekecektir?

Bence, gerçek yokluğun acısını işte bu arayışın sancısı çektirmelidir! Sözü Şaire bırakıyorum:

*Bu kapıdan kol ve kanat kırılmadan geçilmez;
Eşten, dosttan, sevgiliden ayrılmadan geçilmez.*

*İçeride bir has oda, yeri samur döşeli;
Bu odadan gelsin diye çağrılmadan geçilmez.*

*Eti zehir, yağı zehir, balı zehir dünyada,
Bütün fani lezzetlere darılmadan geçilmez.*

*Varlık niçin, yokluk nasıl, yaşamak ne, topyekün?
Akli yele saliverip çıldırmadan geçilmez.*

*Kayalık boğazlarda yön arayan bir gemi;
Usta kaptan klavuzla varılmadan geçilmez.*

*Ne okudun, ne öğrendin, ne bildinse berhava;
Yer çokmeden, gök iki şak yarılmadan geçilmez.*

*Geçitlerin, kilitlerin yalnız O’nda şifresi;
İşte, işte o eteğe sarılmadan geçilmez!*

KAYNAKÇA

55- Çile, s.156.

56- Prof. Dr. Mehmet Kaplan, Cumhuriyet Devri Türk Şiiri, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı yayını, İstanbul-1973 s.62.

57- Hayat Mecmuası, s.103, 15 Teşrinisani 1928; bk. Bekir Oğuzbaşaran, Necip Fazıl’ın Şiiri, s. 44.

58- Çile, s. 438.

59- Çile, s. 437.

BİR ADA

Mehmet Turgut BERBERCAN

Bir ada göründü, duralım kaptan!
Atalım demiri, suya yavaştan
Bizi bekliyormuş, bugün yıldızlar
Onlara mâziyi, soralım kaptan!

Ben gökleri benden, çılgın sanırdım
Denizleri aşktan, taşkın sanırdım
Yakamozlar yanar, gözlerimizde
Aşk hep tutuşan, şaşkın sanırdım.

Ateşten kızıldır, sarhoş şaraptan
Akıyor bir deniz, burada kaptan
Yakıp bu gemiyi, gömelim suya
Mısralar çıkarıp kanlı kınından.

Rum'un diyarına, geldik Turgutça
Kederden geriye, kalmasın parça
Ezelden ebede, bahri sefidde,
Şarkı söyleyelim, biz Barbarosça.

Gördük Midilli'yi, kızıl açıktan
Yıldızları serkeş, uzak ufuktan
Ezeli serseri, bahri kebûdî
Yandı bütün gece, billûr ışıktan.

Bu gün üçüncü gün, aylardan nisan
Seyir defterine, yazıyor kaptan:
"Faça edip rüzgârı, şimâle doğru,
Mısralar dökerim, ıslak lumbozdan"

NE Kİ

Âşık MUHSİNOĞLU

İnsanlığa ikram eylemiyorsa
Bin bir meyve yüklü dal olsa ne ki.
Hakkı hakikati söylemiyorsa
Bülbül gibi öten dil olsa ne ki.

Acırım insana değeri yoksa
Ardında kalacak eseri yoksa
Güller sultanından haberi yoksa
Adıyla soyadı gül olsa ne ki.

Fuzulî'nin bu tarakta bezi yok
Mecnun'un diyecek bir çift sözü yok
Mademki Leyla'nın ayak izi yok
Dünya baştanbaşa çöl olsa ne ki.

Yok olsun dünyanın eleme kahrı
Her nesne üstünde fanilik mührü
Dışı tatlı, içi baldıran zehri
O nimetin adı bal olsa ne ki.

İnsan olan durur "belâ" sözünde
Dünyanın kıymeti olmaz gözünde
Teslimiyet yoksa işin özünde
Âşık *Muhsinoğlu* kul olsa ne ki.

ÂŞIK ŞİİRİNE MÜDAHALELER -2-

KARACA OĞLAN'IN *ELİF* ŞİİRİNDEN İKİ KELİME : DİYE-DEYİ, ABDAL-HAYRAN

Prof. Dr. Saim SAKAOĞLU

Karaca Oğlan'ımızın en ünlü şiiri olan ve herkesçe *Elif Şiiri* olarak bilinen semaisinin ilk dördlüğü pek çok kaynakta şöyle yer alır:

*İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif diye
Deli gönül abdal olmuş
Gezer Elif Elif diye*

Biz ise bu dördlüğü ve ona bağlı olarak alt dördlüklerin son kelimelerini dönemine uygun olarak şöyle değerlendiriyoruz:

*İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif **deyi**
Deli gönül abdal olmuş
Gezer Elif Elif **deyi***

(Sakaoğlu 2004: 465; 2012: 459)

Karaca Oğlan sadece bu semaisinde değil birkaç şiirinde de bu **deyi** kelimesine mısra sonlarında da yer vermiştir:

*Annacımdan gelen şu mavı donlu
Kaldırmış kolların tez gele **deyi**
Kendi kendin yad ellere saklayu
Bir ağzın bilmezden söz gele **deyi***

(Sakaoğlu 2004: 465; 2012: 459)

*Ala gözlüm yıktın benim evimi
Eğlen şu diyarda kal **deyi deyi**
Veran ettin bahçam ile bağımı
Domurcuk güllerim al **deyi deyi***

(Sakaoğlu 2004: 466; 2012: 460)

*Çıktım yücesine seyrân ederken
Ötüşür bülbüller gel **deyi deyi**
Sıdkıla baktım da dostun yüzüne
El eder sevdiğim gel **deyi deyi***

(Sakaoğlu 2004: 466; 2012: 460)

*Bitti m'ola Şâm elinin hurması
Gitti m'ola ala gözüün sürmesi
Hama'nın Humus'un telli turnası
Turna yârin selâm saldı **gel deyi***

(Sakaoğlu 2004: 467; 2012: 461)

*Sallanı sallanı vardım köyüne
Güzeller başıma derilsin **deyi**
Herkes sevdiğini almış yanına
Şeftali pazarı kurulsun **deyi***

(Sakaoğlu 2004: 467; 2012: 461)

*Bülbül havalanmış yüksekte uçar
Has bahça içinde gülüm var **deyi**
Seni seven yiğit serinden geçer
Güzeller içinde yârim var **deyi***

(Sakaoğlu 2004: 468; 2012: 462)

Kelimemiz bazı araştırmacılarca **deyu** ve **deyü** şekillerinde de verilmektedir.

(Sakaoğlu 2004: 371; 2012: 366)

Bu yazımızda üzerinde duracağımız ikinci olay ise abdal kelimesine bazı kaynaklarda hayran şeklinde yer verilmesidir. Eflâtun Cem [Güney] bu semaiyi ilk yayımlayanlardanır. Onun makalesinde bu dördlük şöyle verilmektedir:

*İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif diye
Deli gönül **abdal** olmuş
Gezer Elif Elif diye*

(Güney 1927: 11; Sakaoğlu 2004: 950; 2012: 952)

Karaca Oğlan'ın âşık olmasıyla ilgili olarak anlatılan bir hikâyeyi derleyen öğretmen Ömer Kaya da kaynak şahsından şöyle bir kayıt almıştır:

*İncecikten bir gar yağar
Tozar Elif Elif **deyi**
Deli gönül **abdal** olmuş
Gezer Elif Elif **deyi***

Derleyen, Emekli Öğretmen Ömer Kaya; gönderen, edebiyat öğretmeni Ali Karaosmanoğlu (Garip Âşık), kaynak şahıs, Mehmet Koç. (Sakaoğlu 2012: 845)

Ankara Devlet Konservatuvarının Âşık Ey-yubî (Eyüp Tadi)l'den derlediğı ve Ali Can'ın no-taya aldığı semaimiz şöyle başlamaktadır:

*İncecikten bir kar yağar
Tozar elif elif diye
Deli gönül **abdâl** olmuş
Gezer elif elif diye*

(Atılğan 1998: 293'den Sakaoğlu 2004: 893; 2012: 897)

Mehmet Bekar'ın 1984 yılında Çukuro-va'da Mehmet Kara'dan derlediğı ve Bekar'ın no-taya aldığı şiir de şöyledir:

*İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif diye
Deli gönül **abdâl** olmuş
Gezer Elif Elif diye*

(Atılğan 1998: 292'den Sakaoğlu 2004: 894, 2014: 898)

Buraya kadar alanda yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Bakalım masa başında bu semaiye nasıl bir değişiklik uygulanıyor? Sadettin Kaynak bu semaimizi segah makamında ve curcuna usu-lünde bestelemiş.

*İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif diye
Deli gönül **hayran** olmuş
Gezer Elif Elif diye*

(Sakaoğlu 2004: 909; 2012: 913)

Ancak bestekârımız bu değişiklikle yetin-memiş, bütün dördlüklerin sonuna şu beyti/dörtlü-ğü eklemiştir:

Yar sana **hayran**, can sana kurban
Derdime derman bulamam aşktan el'aman

(Sakaoğlu (2004: 909: 2012: 913)

Gelelim liselerimizde okutulan ders kitabı-na...

Acaba Bakanlıkça onaylanan bir ders ki-tabında yer alan semaide Karaca Oğlan'ın 'deli' gönlü hâlâ 'abdâl' olarak mı kalıyor, yoksa 'hay-ran' olarak mı yüceltiliyor? Onun, delikanlı söyle-yişindeki deli gönlü bu özelliğinden uzaklaştırıla-rak 'hayran' olmaya mı yükseltiliyor!

Bize göre üzerinde durduğumuz kelime mutlaka *abdâl* olarak kalmalı ve *hayran* kelimesi-ne kesinlikle yer verilmemelidir.

Karaca Oğlan'ın döneminde *abdâl* kelime-si kesinlikle olumsuz anlamlar yükleyerek kullan-mamıştır. Zamanla bizler kelimeyi hem *aptal* şek-line sokmuşuz, hem de olumsuz anlam yüklemişiz. Türk Dil Kurumu kelimemize, 1. *Gezgin derviş ve 2. Dilenci kılıklı, üstü başı perişan kimse (Türkçe Sözlük*, 11. Bs. 2011, 3) anlamlarını yüklemiştir.

Bizler ise işin kolayına kaçıp kelimemize ikinci anlamı ağırlıklı olarak yükleyince Karaca Oğlan'ın bir tür gezgin derviş gibi dolaştığını göz ardı edip onu hemen ikinci anlamın sınırları içine hapsedivermişiz.

NOTLAR

Halil Atılğan, *Çukurova Türküleri*, Ankara 1998. Eflâtun Cem [Güney] (topl.), "Halk Edebiyatı", *Duygu ve Düşünce* (Sivas), 1 (4), 15 Mart 1927, 11. Şiir beş dördlüktür.

Saim Sakaoğlu, *Karaca Oğlan*, Ankara 2004. *Türkçe Sözlük*, Ankara 2011, 11. bs.

HÜZÜN DEĞMİŞ GÖZLERİNE

Tahir EKER

Yâr yüzüne çiğ mi yağmış
Kırpıkların yaş içinde.
Gözlerine hüznün değmiş
Dert devinir baş içinde.

Kaşlar düşmüş gül yüzüne
Yumak, yumak bu hüzüne
Sebep bensem bak özüme
İçim, dışım yas içinde.

Kar mı yağmış saçlarına
Ayaz vurmuş uçlarına
Ceza ver de suçlarıma
Çürüyeyim taş içinde.

Başımızda kara duman
Bu ayrılık çok, çok yama
Nasıl geçer, sensiz zaman
Hayal ile düş içinde.

Tahir yalvar, yakar oldu
Yollarına bakar oldu
Eriyip de akar oldu
Yıl dört mevsim, kış içinde.

BERABER GİDELİM

Eyüp ŞAHAN

Sevda köprüsünden el ele geçip
Beraber göçelim aşk illerine.
Sevdanın meyini gönülden içip
Sevgiyle geçelim aşk illerine.

Tomurcuk dallarda al yeşil yaprak
Şeyda bülbüllere oluyor durak
Çağlayıp aksada gönlümüz kurak
El ele kaçalım aşk illerine.

Sevda gecesinde sökerken şafak
Gönül yangınına girmesin nifak
Zühre yıldızını edelim durak
Bir kapı açalım aşk illerine.

Erelim mutluluk yurduna erken
Hazzını alalım ömrümüz varken
Artık yıllarımız şen olsun derken
Sevmeyi seçelim aşk illerine.

Hayattan zevk almak olmalı konu
Sevgisiz yaşamak dünyanın sonu
Severek sevmek insan onuru
Mutluluk saçalım aşk illerine.

Kaf Dağı ardının gör ötesini
Arştan ileri sür gönül sesini
Eyüp sende alır son nefesini
Kanatsız uçalım aşk illerine.

DİL ŞEHRİNDE YAŞAMAK

Ahmet Doğan İLBEYİ

İslâm tasavvufunda insanın gönlü şehre benzetilir. Dil kelimesiyle de ifade edilen gönül, şehir demektir. Biz gönül şehrine dil şehri demeyi tercih ettik.

Gönül veya dil, tasavvufî hayatın merkezini oluşturan mefhumlardır. Bütün ulvî faaliyetler gönülde, yâni dil evinde meydana gelir. Ârifler ve mutasavvıflar insanın derûnunu ve nefsin mertebelerini şehir sembolüyle anlatırlar. Gönül eğitiminin safhaları olan emmare, levvame, mülhime, mutmainne makamlarının şehre benzetilmesi bundandır.

Meselâ, nefs-i emmâre şehri Şeddat'ın binaları gibi Allah'a âsi, gösterişli ve Kârûn gibi dünya zengini olarak târif edilir. Bu şehre hakikat güneşi değmemiştir. Halkı cehennemlik huylara sahip; gönülleri dar ve zulmet içindedir.

Bir misal daha; nefs-i levvâme şehri, nefsinin kötülüklerinden pişmanlık duyan, gafletten bir nebze sıyrılan, fakat tam mânâsınca kemâle ulaşmamış şehir demektir. (Risâle-i Mahbûb: Nefsin Şehirleri, Muhammed Sâdık)

Şeyh Gâlib'in şehri modernizmin mağdur ettikleri için ulaşılmaz bir şehirdir. Taşları kırmızı yakut, tuğlaları som altın ve mücevherlerle kaplı ve güneş gibi parlak... Beş kapısı denize bakıyor; beş kapısı yeşil ovaya. Her kapıda Cebraîl Aleyhisselâm gibi büyük melekler var. Bu târifler Gâlib'in şehrinin mecaz mânâda tasvirleridir.

Bu yola meyli olan bilir ki, Şeyh Gâlib, Hüsn'e kavuşması için gam hastası Aşk'ı Kalp Kalesi'ne, yâni dil şehrine yollar. Bizim muradımız da içimizdeki şehre ulaşmak, yâni dil şehrimizi inşâ etmektir.

Yunus Emre Hazretlerinin

"Kasdım budur şehre varam

Feryad ü figan koparam" ve Niyazî-i Mısırî Hazretlerinin

"Var ol hakikat şehrine

Er anda hakikat sırrına" mısralarında varılmak istenen "şehir" gönül, yâni dil şehridir.

"Gönlümüz oldu ulu şâr

O şâr gibi yâ kanda var " diyen Yunus Emre Hazretleri, gönlünü mamur ve bayındır bir şehre benzetiyor. Bu şehir aşk ile âbâd olur ancak. Aşkın ve onun evi olan gönlün şehre benzetilmesi, şehir unsurunun imarıyla alâkalı. Şehir, ilahî mânâda vahdaniyet mertebesine kadar yükselen gönle işarettir" (Yunus Divanı, Mustafa Tatçı)

Hacı Bayram-ı Velî Hazretleri

"Nâgehân ol şâra vardım ol şârı yapılır gördüm

Ben dahi bile yapıldım taş u toprak aresinde" mısralarında şehrin imar edildiğini, kendisi de o taş ve toprak arasında yapıldığını, gönlünün âbad, nefsinin tezkiye olduğunu, gönül şehrinin mânevî terbiyesinden geçerek kemâle ulaştığını anlatıyor.

Şâr, şehir demektir. Allah iki cihan arasında bir şehir yaratmıştır. Bu şehir insanın gönlüdür. Şehir bir tarafıyla dünyaya, diğer tarafıyla ahrete bakar. Bu sebeptendir ki gönül denilen şehir, yâni dil şehri dünyalık vasfıyla değil, ulvî vasfıyla değerli.

Ulu zatın sözüne göre mekân olarak şehir imar edilip medenîleştiriliyorsa, Allah'ın sırlarına vâkîf olmak için gönlün de nefs-i emmârenin karanlığından kurtulması lâzım.

Maddî şehir için "taş" ve "toprak" nasıl lüzumluysa; dil şehrinin inşasında da zikir, sabır, şükür, tövbe, tefekkür, tevekkül gibi aşk ve iman kuvvetlendiren, kalbi ulvî olana yönelten mânevî değerler gerek.

Maddî, yâni bedene hitap eden şehirler cehenneme döndü; kurtuluş, dil şehrinin inşâ etmekte... Dil şehri insanın terbiye edildiği hakikat şehridir. Edebî lisanın, ulvî aşk ve muhabbetin yürürlükte olduğu güzel bir şehirdir ki, insan eliyle yapılma şehirlere benzemez.

Velhâsıl, gayemiz dil şehrinde yaşananları, yaşayanların hallerini sual ve hasbîhal ederek yazmak, Sühan gibi (ihtiyar tabib) gibi bir kılavuz, yâni Bir Hocam'ı bulup Hüsn ile Aşk'ın ve muhabbetin bir arada olduğu dil şehrine yolculuk yapmaktır.

AĞLAYAN YÜREĞİM GÖZLERİM DEĞİL

Köksal CENGİZ (Niyazkâr)

Gönlümün yoldaşı derdimi sorma
Ağlayan yüreğim gözlerim değil.
Merak eyleyip de halimi yorma
Ağlayan yüreğim gözlerim değil.

Yıllanmış çilemi kime anlatsam
Kimseler almıyor gül derip satsam
Sessizce kahreder içime atsam
Ağlayan yüreğim gözlerim değil.

Sırtımdan vuruldum, yaram kanıyor
Ateşe karıldım, bağrım yanıyor
Görenler halimi mecnun sanıyor
Ağlayan yüreğim gözlerim değil.

Bilmem kaderim mi alın yazım mı
Hicrinden inleyen dertli sazım mı
Vuslatı haykıran şu avazım mı
Ağlayan yüreğim gözlerim değil.

Dile gelse düşlediğim ümitler
Yıkılmaz mı engel olan tüm setler
Özlediğim şafaklara kalsa saatler
Ağlayan yüreğim gözlerim değil.

Gerçek olsun dileğimiz duamız
Huzur bulsun Milletimiz yuvamız
Niyazkâr'ım bitmez "soylu sevdamız!"
Ağlayan yüreğim gözlerim değil.

BU HAMAL BAŞKA HAMAL

Kadir KARAMAN

Savaşta barışta o korur mülkü
Sevinçten umudu, acıdan kürkü
Acımayın vurun, taşır her yükü!
Keyfinden zevklenir, çığırır türkü.

Yüksünmez, bağrına vurun bizleri
Kaldırır, söyleyin kalkmaz sözleri
Aslâ bakmaz, yanlış yöne gözleri
İncinse incitmez, üzmez sizleri.

İnanın güvenin kullar emini
Zamanlı, zamansız verin yemini
Işık çalıp tamam edin demini
Elden bırakmayın bir an gemini.

Nasıl isterseniz çalın telinden
Ses etmez, şikâyet etmez hâlden
Bir isyan, bir çığlık çıkmaz dilinden
Götürün her yere tutun elinden.

Ahmaktır aldanır, okşayın biraz
Aş verin, taş verin etmez itiraz
Öldürün, gebertin bağlamaz garaz
Kör özü, hisleri sağır bir ahraz.

Söylense, kızsanız sesini kısar
Katledin, gasp edin başa eğer, pusar
Suçlu, suçsuz vurun, konuşmaz, susar
Ne kızar, kimseye ne surat asar.

İnanır yalana, okunsa masal
Saygılı, üstelik uysal mı, uysal
Görevini bilir dâima kutsal
Gider her tarafa, yükünü vur sal.

Gariban kimsesiz tabuta benzer
Ne Eşek, ne Katır ne At'a benzer!
Ne ekin, ne yonca, ne ota benzer!
Ölü gibi, kutsal bir puta benzer.

Daima en yüksek payedir ergi
Savaşta can verir, barışta vergi
Yasa onun için, onadır yargı
Vatan için, olur her zaman sergi
Bu hamal, o hamal; yok bir benzeri.

dOKUNAN ŞİİRLER-2-

Tayyib ATMACA

Her ay yüzlerce dergi çıkar binlerce şiir yayınlanır. Şiir edebiyat dergilerinin “esas oğlan”ı olmasına rağmen çok az şiir kitabı basılır. Basılan şiir kitaplarının çoğu da baskı ve diğer tüm masrafları şairinden karşılanmak kaydı ile basılır. Şair de sözde bir yayınevi tarafından basılan bu kitabını okuyucusuna çoğu zaman bedeva vererek ulaştırmaya çalışır.

Kaideyi bozmayan bazı istisnalar hariç, şair/yazarsanız ve bir yerlerde “dayı”nız yoksa ağızınızla kuş tutsanız belli miktarda kitap karşılığında da olsa bir telif ücreti alarak kitabınızı yayınlatabilirsiniz. Böyle olunca da parası olan “üç gülfü bir elham bilen kendini şeyhülislam zanneder”ek şiir üzerine tirad okumaya başlar. Nasrettin Hoca parayı verene düdük alma meseli şairler/yazarlar arasında tam tersinden uygulanır. Şair/yazar hem parayı verir hem de düdük hediye eder. Hediye sahibi de düdüğü çalar mı çalmaz mı o belli değil ama en azından düdüğü ağzına alarak çalışıyormuş gibi poz verir.

Yaklaşık yirmi yıl önce Kırağı Şiir Serisi olarak çıkardığımız ve parasını şairinden karşıladığımız on bir şiir kitabı baskı maliyetinin iki katı bir fiyatla Kırağı Şiir Dergisi’nin bulunduğu kitapevlerine gönderilmiş ve kitaplar bir yıl içinde tükenmişti. Şimdi gerek kitapevlerinin, gerekse yayınevlerinin kapısından içeriye girmesine müsaade edilmeyen şiir için “şiir kitabı satılmıyor” demenin mantıklı bir gerekçesini açıklayacak bir yayınevi göremiyorum. Bundan dolayı da birçok şair bedavadan düdük dağıtıp kimin nasıl çalacağını beklemek yerine şiirlerini şiir dosyası şeklinde bilgisayarında muhafaza ederek dünyadan ayrıldığında çocuklarına ya da dostlarına “çam sakızı, çoban armağanı” kabilinde şiir kitabı dosyalarını bilgisayarlarında flaşında “kıymetli evrak” gibi muhafaza ederler.

Kırağı Şiir Serisinde ilk ve tek kitabı *Güvercin Vadisi Şiirleri* olan *Yasin Mortaş*’ta, yazdıklarını yıllardır çeşitli edebiyat dergilerinde paylaşarak binlerce şiirinin bir gün üç beş kitap olarak çıkacağı zamanlara saklıyor şiirlerini. *Yasin Mortaş* üretken bir şair olmasına rağmen hâlâ bir kitabı olan, şiir dalında onlarca ödül alan ve edebiyat dergilerinde yüzlerce şiiri yayınlanan bir şair. Şiir edebiyat dergilerinde yayınlanıyor ise neden şiir kitabı basılmıyor meselini ne kadar sündürsek bir o kadar da süner süner. Oysa şiir “süner atmaz lastik” değildir. Kitap fuarlarına gittiğinizde isterseniz bir araştırma yapın ve şöyle deyin: “şiir kitaplarınızın olduğu bölüm hangisi”dir dediğinizde eminim ya şiir kitabı yok diyecekler ya da az müsaade deyip sizin göz gezdirdiğiniz gibi kendi stantlarında şiir kitabı aramaya başlayacaklardır.

Günümüz kaliteli şairlerinin çoğunun bir “kitap sandığı” vardır ve bu sandık çoğu zaman kendisi dünyadan göçtükten sonra açılır, kadirbilir çocukları ya da dostları varsa bu kitaplar basılır değilse şairle birlikte şiirleri de ölür. İşte *Yasin Mortaş*’ta, kadim dostu *Mustafa Pınarbaşı* gibi şiir dosyalarını sandığa dolduran bir şair.

Hani bir türkü vardı “ağlarsa anam ağlar/gerisi yalan ağlar” diye. İşte şairin anasından sonra ağlayan dostlarından birisi de ölen şairin dostudur. *Yasin Mortaş*, dostu *Mustafa Pınarbaşı*’nı uğurladıktan sonra hatıralarını *Yalgın* başlıklı şiirle kanatır:

biz
batıpark’ta
kuşlara şiir içirirdik

ey mahir şairim
ey serab-ı aşk
çöle gül kokusu veren maşuk
yağmur geçidim/şiir(iş)cim
vahasını ateşe veren bedevi
biz trabzon caddesinde
hayatı böyle mi konuşmuştuk (Bir Nokta, Şubat 2017/181, s.28)

Okuduğum şiir kitabında beğendiğim şiirlerin ya tamamına ya da hoşuma giden dizelerinin altını mutlaka çizerim. Altını çizdiğim dizeler yüreğimde karşılığı olan dizeler de ondan.

Bu kitapta yüreğimde karşılığı olmayan dizeler elbette şiir dizeleri değil anlamı taşımasın. Çünkü herkes kendinde olmayanı arar, kendisi gibi söylemeye çalışmışsa da gülümseyip geçer. Belki de hoşuma giden dizeler benim söylemek isteyip de bir türlü nasip olmayan söylemler olduğundan yüreğimde karşılığını buluyor. İşte bu kitaplardan birisi de *Mustafa Özçelik Ağabey'in Ateş Denizi* şiir kitabı.

*"Hangi kapıyı açsam
Bin kapı daha açılır önümde
Hepsinden sen çıkarsın*

*Gülü koklasam
Çiğdem biraz ötede*

Hazır bekler boynu bükük menekşe" (s.9) *Mustafa Özçelik*, Nakkaş şiirinin ilk iki kıtasında yüreğimizin kapısını işte böyle aralar da biz de içeriye buyur etmez miyiz? Şairin işinin bal arası kadar zor olduğunu görüyorsunuz değil mi? Arı bütün bu çiçeklerin haricinde binlerce çiçeğe misafir olur ama şair seçim yapmak istiyor ama onu da yapamıyor.

*"Leyla biter
Konuşur Emir Sultan*

Aşkın öteki seherinde" (s.10) *Sevda Meseli* adını taşıyan şiirdeki bu kadar alıntı bana göre sözün özü, meseli uzatmaya gerek yoktu. Ama her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır değil mi? Peki bu Leyla sizin bildiğiniz Leyla mı? Hayır, bu Leyla çok karanlık bir gecenin adı, Aşkın öteki seheri de Cennet bahçelerinden bir bahçede uyanmanın adı olsa gerektir.

*"Kimse kendi kalmaz
Bir ağaca tutununca
Ah ateşin dayanılmaz büyüü
Kelebek ateşi arar
Kendi olmaz yanmayınca"* (s.16)

Özçelik'in buraya aldığımız dizeleri bizi alıp götürürken aklımıza Büyük İslam âlimlerinden Şeyh Sadi Şirazi şu sözleri geldi: "Bir gece sevdiğim içire girdi, yerimden öyle fırlamışım ki elbisemin etiği mumu söndürdü. Güzelliği ile karanlığı dağıtan sevgilim sordu: Ben gelince neden ışığı söndürdün? Dedim ki: Güneş doğdu zannettim..." Özçelik'in bahsettiği bu o ağaç "Sevgili" olsa gerek. O ağaca tutununca yanmamaya çare mi var? Yine Sadi pervaneyi şöyle tarif eder: "Ey seher kuşu! Aşk pervane (kelebek)den öğren. Zira o yanmışın canı gitti de sesi çıkmadı." Burada birden bire aklıma bir şiirimden iki dize geldi:

*Kelebekler ateşlerle uslanır
Gün kızıl akşamdan tandan ibaret.*

Demek ki kelebek tek başına bir pervane değil en az dört kelebekten bir pervane olur. Ondan son-ra aşkın etrafında dönülmeye başlanır.

Mustafa Özçelik, *Ateş Denizi*'nde kulaç atmaya devam ediyor. Seyredip âlemleri

*Geçer tenden ve candan
Sor şimdi
Gönül tahtında
Kimdir sultan* (s.12.)

Bu şiir de sanki yukarıda alıntıladığımız şiirin bir devamı niteliğinde. Pervanenin kanatları şem-de kavrulduktan sonra Sultanın kim olduğu onun meseli değildir artık. O aradığını bulmuş, aşkın ale-vinde yunarak arınmıştır. Biz yukarıdaki dizelerle ilgili sözümüzü bağlarken Özçelik başka bir şiiriyle sözümüzü sürdürmemizi istiyor:

*"Arifler mektebinde
Böyle başlar ilk ders
Sen yoksan varlığın şimdi başlar işte*

*Hadi gel, ateşlere girelim
Geldiğimiz yere"* (s.22)

Bu nasıl yuyunma ki yundukça yunası geliyor şairin.

Bir şair özellikle türkü dinlemiyorsa, kendini hayatın hengâmesine kaptırıp gidiyorsa vay o şairin haline. Ne söylediğinden kendisi bir tat alır, ne de okuyucunun yüreğini bir cemre düşürür. Ham, içi boş, ya da tadıyla, kokusuyla sizde bir çağrışım yaptırmayan kelimelerle şiir yazmaya çalışır. Özçelik geçenlerde kaybettiğimiz bir türkü ustasına vefasını yaşarken gösteriyor.

*“Hadi bir bozlak dinleyelim Neşet ustadan
Götürsün bizi götüreceği yere” s.45*

Mustafa Özçelik’in Ateş Denizi üzerine söyleyeceklerimizi sürdürmeye çalışsak sayfalar dolusu yazmak gerektiğini inanıyorum. Eskiden genç şairler şiirlerini bir üstada getirirlermiş. Üstat şiirde gördüğü hataların üzerine mum damlatırmış. Genç şair üstadın kapısını aşındırmaktan usandığı bir esnada “Üstadım şiirlerime baktınız mı?” deyince üstat da mum tenekesini göstererek “şiirlerinin tamamı mum tenekesinin içinde” der. Mustafa Özçelik ve şiir dostları beni bağışlasın, Ateş Denizi’nde mum tenekesine atabilecek şiir bulamadım. O kadar çok şiirin altını çizmiştim buraya almaya çalışsam kitabın kendisini alıntılanmak zorunda kalırdım.

Sıra geldi her ne kadar da bir yayınevi tarafından basılmış gibi gözüken parası şairi tarafından ödetilen bir kitaba.

Kırk yıldır şiirlerini sandıkta bekleten ve 63 yaşında şiirlerini dostları ile buluşturan *Hanif Yılmaz Ağabey Vuslat Irmakları* isimli şiir kitabı ile dünyadan gelip geçici olduğunun bilincinden hareketle:

Yorgun çeşmelerden duyulur

Ölümün soğuk sessizliği

Şairler yalnız ölürmüş anladım

Bir şiiri kalır

Bir sevdası

Şairden geriye kalan mirası (s.200)

Hanif Yılmaz Ağabey’in bir dergide şiirini okumuş ve hoşuma giden bu şiirden dolayı da kendisine bir şekilde ulaşıp tebrik etmiştim. Bir şiir kitabı baştan sona okunabiliyorsa iyi bir şiir kitabıdır demektir. Vuslat Irmakları’nda yer yer bize çarpan dizelerin altını çizmişim. İşte altını çizdiğin şiirin bir bölümü:

Yaktı çeşm-i siyahın, sevdây-ı aşka yandım

Kalp yandı gönül yandı, serapa sana yandım

Aşk meydanına girdim, pehlivan Rüstem gibi

Mecnun oldum yenildim. âhu ceylana yandım. (Age. s.228)

Hüseyin Burak Us yaklaşık on yıldır hem kendini hem şiiri arama talimlerinden sonra *Kim Geldi Penceresi* ile şiir bohçasını tekrar açtı. Bir de bu kitabının penceresinden şiire bakmaya devam edelim. *Hüseyin Burak Us*, rahmetli *Mustafa Pınarbaşı*, *Mehmet Akif Baltutan* ve şiirin peşinde med cezir halleri yaşayan *Yasin Mortaş* ve *Bünyamin K.*’nin çizgisinde bir şair. Bu şairler biraz da gerek şiirleri ile gerekse yaşantıları ile *Cahit Zarifoğlu*’nun çizgisini sürdüren şairlerdir. *Burak Us*’un *Kim Geldi Penceresi* kitabından sadece bize dokunan dizeleri alalım kitabın tamamını da siz okuyun.

“Yorganım yok oğlum

ayağımı kafama göre uzatıyorum.” (s.9)

“Bizim de tufanımız koptu bir kaşık suda

Tut şu ecelin ucundan birlikte kuruyalım

Buruşmuş bir günah gibi

Uzanalım şeytanın ütü masasına” (s.10)

“Bir gül kokladılar dikenlerinden başlayıp

Bambu masalarda kırmızı parmaklar

Çağır çağır Osman gelmedi

Düştü paylarına Muhammedî yalnızlıklar” (s.15)

“Acıların kırmızı ışığı yok ki” (s.30)

“Hüzün terleyip durdum ucu kuru yad ellerde

Sağ yanımda geçmedi günler hep kahır oldu üstüm başım” (s.36)

SESSİZ RÜYA

Hüseyin KAYA

Hastasın sesinde kuş yorgunluğu
Ellerin eylüle yürüyen yaprak
Kalbine çiğ düşmüş gözlerin buğu
Usanmış içinde ağlayan ırmak

Saçların yılların selinde yunmuş
Silinmiş yüzünden izi baharın
Gelip de usulca ruhuna konmuş
Ürkek kelebeği uzak dağların

Yorulduğun yerde bitmiyor dünya
Değilmiş ilacı her şeyin zaman
Yaşamak dediğin sessiz bir rüya
Sözcüklerin kayıp dudakların kan